

zeven gulden regels voor het houden van koi

Het kriebelt bij de handel, de verwachtingen zijn hoog gespannen. De Nishikigoi, in ons land, beter bekend als de koi, heeft reeds of gaat de tuinen veroveren. Er wordt heftig gestrooid met namen als: tuintrend, huisdier van de toekomst, knuffelkarper en de keizer der vijvervissen. Daarom is het goed om nu (voorjaar) weer eens terug te gaan naar af.

Koi houden; hoe moet dat nu eigenlijk?

Zo'n verhaal is goed voor de beginnende koihobbyïst, maar ook de meer gevorderde liefhebber kan het gebruiken om alles nog eens goed op een rijtje te zetten.

De eerste redelijke dag, ergens eind februari. De temperatuur is al gestegen tot boven de 10 °C en de nachtvorst is teruggedrongen tot Polen. De eerste koiwerkdag is dus aangebroken. Het filter moet grondig worden schoongemaakt. Gedurende de wintermaanden zijn de daarin levende bacteriën gestorven en wanneer deze in het water terecht zouden komen, is een nitrietpiek niet te vermijden. Uiteraard voeg ik aan het filter nitrificerende bacteriën toe, zodat het filter goed opgestart wordt.

Ook moet zo'n 50% van water verversd worden, leidingwater is hiervoor over het algemeen zeer geschikt. Wanneer u hierover twijfelt, kunt u de waterwaarden opvragen bij het waterleidingbedrijf.

Het resultaat van zo'n vijverwerkdag is werkelijk aanzienlijk te noemen. De vissen worden direct weer levendiger. Ze bedelen weer en ook de huid vertoont weer de volle gezondheidsglans. Maar wat de meeste verbazing wekt, is het water. Lag er 's ochtends nog een ietwat chemisch aandoend laagje op, nu is het fris en ik weet zeker dat het gezond water is.

Nu zult u zich afvragen; wat heb ik aan dit relaas, wel ik hoop dat ik een feit als een paal boven water heb gekregen. De hele koihobby draait uiteindelijk om slechts één ding. Iedere bezitter van een koivijver moet er zeker van zijn dat het vijverwater, waarin zijn huisdieren zwemmen,

te allen tijd gezond is. Dit vraagt een investering in geld en in tijd. Maar welke hobby vraagt dit niet?

Zeven regels

In de vele gesprekken die ik wekelijks voer met zowel koihobbyïsten als specialisten, blijkt steeds dat iedereen zijn eigen benadering heeft. Bovendien kan ik u vertellen van een proef: naast elkaar werden twee precies dezelfde vijvers aangelegd. Alle omstandigheden waren identiek. Dezelfde filterinstallatie en ook het vissenaantal was gelijk. Zelfs werd er iedere dag evenveel voer aan de vissen gegeven. Wat bleek: de vijvers reageerden verschillend, waren na enkele maanden absoluut niet meer met elkaar te vergelijken. Iedere vijver toonde zijn eigen kuren en dit wekte toch wel verbazing.

De conclusie die ik hieruit trek is simpel: geen enkele vijver is gelijk. Iedere hobbyïst staat dus, op een zevental basisregels na, alleen.

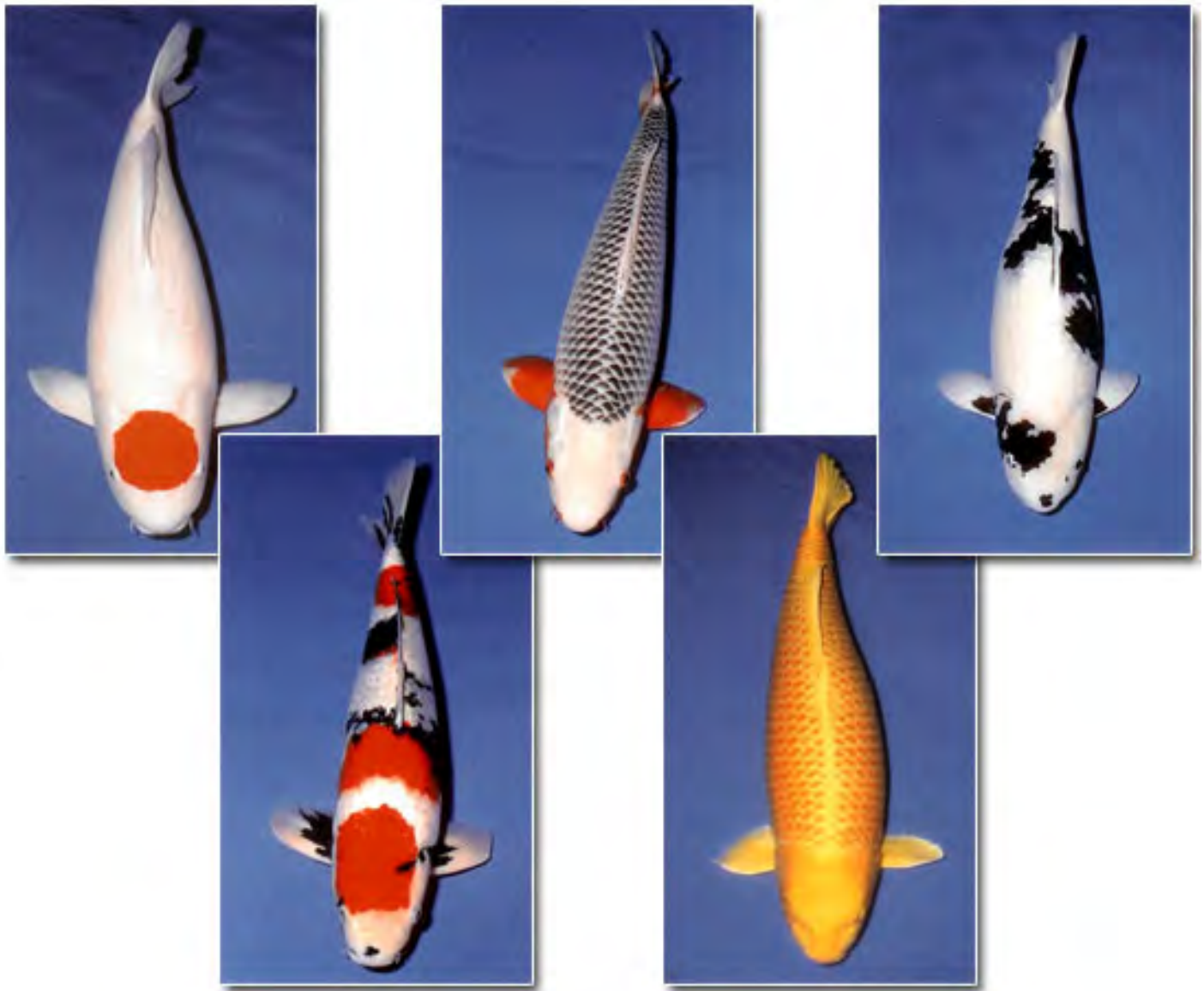
Deze zeven basisregels heb ik geabstraheerd uit die vele gesprekken en natuurlijk uit mijn eigen ervaringen:

1. *Bezuinig nooit op het filter.*
2. *Voor de vijver geldt: zekerheid voor alles.*
3. *Koop de eerste vissen op een vertrouwd adres en houd verdere aankopen een flinke tijd in quarantaine.*
4. *Zet niet te veel vissen in de vijver uit.*
5. *Voer altijd met hoogwaardig koivoer.*
6. *Ververs regelmatig een gedeelte van het water.*
7. *Ken uw vissen en 'uw' vijverwater.*

1. Bezuinig nooit op het filter

Het filter is het hart van de koivijver. Wanneer hij niet goed functioneert, niet groot genoeg is voor de vijver of op een andere manier zijn werk niet goed doet, is de hobby gedoemd te mislukken.

Een koivijver of een vijver met koi (ja, hiertussen zit verschil) zonder filter kan niet. Het verschil is de natuurlijke vijver, waarvan de eigenaar zich heeft laten verleiden tot de aanschaf van enkele koi's en de koivijver die weloverwogen is aangelegd. Een vijver met koi is gedoemd te mislukken. Dit filter is bestemd voor vijvers tot 12.000 liter. De externe maten zijn 2,80m lang, 0,60m breed en 47,5cm diep. Het systeem wordt gevoed door 10 cm dikke pvc-buizen. Dit geldt ook voor de buis die naar het riool gaat. Het mechanische gedeelte van het filter bevat 20 filterborstels en het biologische gedeelte 2 segmenten met filter-

Variëteiten van Koi, Tancho, Kinginrin, Asagi, Ogon, Utsurimono

materiaal van 45 cm lang. De netto doorvoer in het filter bedraagt ongeveer 5.000 liter per uur. Sterke belichting op de aangewezen punten is een absolute noodzaak. Het filter werkt als volgt: het water komt via de bodemafvoer in het mechanische filtergedeelte terecht, waar de borstels het grove vuil opvangen. In het biologische gedeelte doen bacteriën hun werk. Hierna wordt het water door middel van een pomp afgevoerd richting vijver. Onderhoud aan het filter wordt als volgt gedaan: plaats de schuif in de doorkant tussen het mechanische en het biologische gedeelte en haal vervolgens de standpijp uit de afvoer die richting het riool gaat. Het grove vuil wordt nu afgevoerd (borstels afspoelen met vijverwater), terwijl het biologische gedeelte niet wordt verstoord. U kunt zo'n filter zelf bouwen, maar is uiteraard ook kant en klaar te koop.

Uitbreiding met Vortex, UV-filter enz. zijn mogelijk, maar laat u hierover goed voorlichten bij de koi-specialist. Ga hierbij niet te haastig te werk en kies voor het filter, waarop u absoluut vertrouwt, bedenk dat een te groot filter niet bestaat!

Zelf zou ik het gefilterde water, voordat het de vijver ingaat, eerst nog door een moeraszone of -vijver laten lopen, omdat de planten die zich daarin bevinden, heel veel voe-

dingsstoffen (nitraten) uit het water halen. Hiermee kunt u algenbloei intomen, wanneer u dit wenst. Ik wijs er wel op dat zo'n 6 à 7 weken algenbloei per jaar, mits er voldoende belicht wordt en het nitrietgehalte in het water goed in de gaten wordt gehouden, absoluut niet erg is. Het komt uw vissen zelfs ten goede, want ze zwemmen in hun voer.

2. Voor de vijver geldt: zekerheid voor alles

Binnen uw vijver creëert u, door middel van het filter, een stabiele biotoop waarin het voor uw vissen goed toeven is. Naarmate de vijver ouder wordt, wordt de biotoop beter. Daarom is het noodzakelijk de vijver in een keer goed aan te leggen. Het is een beetje de gewoonte binnen de koi-hobby om ieder jaar een nieuwe vijver aan te leggen. Het is beter dit te voorkomen door het in een keer goed te doen. Safety first betreft natuurlijk in de eerste plaats de vissen. Daarom moet u ervoor zorgen dat er geen scherpe objecten of randen in de vijver aanwezig zijn. Wat betreft het materiaal kunt u het beste rubberfolie kiezen. Dit is wel wat duurder dan andere foliesoorten, maar lekkages zijn bijna uitgesloten en doorvoeren, bodemafvoeren enz. zijn zeer eenvoudig te verwerken. Safety first dus. Plaats de

bodemafvoer in het diepste gedeelte van de vijver, zodat grof vuil er als vanzelf doorheen gaat. Vergeet ook niet de winter in- en uitlaat te plaatsen. Deze moeten zich op zo'n 20 cm onder het wateroppervlak bevinden.

3. Koop de eerste vissen op eenzelfde, vertrouwd adres

Houdt verdere aankopen een redelijke tijd in quarantaine. Wat is een vertrouwd adres, vraagt u zich af? Ook hier is een aantal randvoorwaarden te geven. Allereerst moet u het gevoel hebben dat de verkoper ter zake kundig is en bovendien moet hij u ook nog een beetje liggen. U zult in de toekomst vaak bij hem terugkomen en dus moet hij bereid zijn de nodig tijd voor u uit te trekken om vragen te beantwoorden. Een vertrouwd adres herkent u ook aan de verkoopstellingen: Zijn de vissen die daarin zwemmen gezond? Zwemmen er tamme vissen? Hoe gaat de handelaar met de vissen om? Allemaal vragen, waarop u uw conclusie kunt baseren.

4. Zet niet te veel vissen in de vijver uit

Begin zeker het eerste jaar met een kleine bezetting. Zodra u punt 7 onder de knie hebt, kunt u zelf bepalen hoe sterk u uw water kunt belasten. Een vuistregel valt niet te geven, simpelweg vanwege het eerder genoemd feit dat iedere vijver anders is.

5. Voer altijd met hoogwaardig koivoer

Hoogwaardig koivoer is speciaal voor koi samengesteld en verkrijgbaar in verschillende pelletdikten. Meestal bevat het spirulina-algen en gestabiliseerde vitamine C. Bovendien bevat het een hoge voedingswaarde, zodat er zo weinig mogelijk afvalstoffen in de vijver terecht komen. Over de hoeveelheid voer, die u moet geven kom ik in punt 7 nog terug.

6. Ververs regelmatig een gedeelte van het water

Hoe u uw vijver ook inricht, welke filtertechnieken u ook gebruikt, hoe laag uw visbezetting ook is: er zal altijd een ophoping van voedingsstoffen in de vijver optreden. Daarom is het absoluut noodzakelijk om regelmatig een gedeelte van het vijverwater te verversen. U zult zien dat telkens wanneer u dit doet de vijver en uw vissen er nog beter uitzien.

7. Leer uw vissen en 'uw' vijverwater kennen

Het is een heel raar fenomeen dat water, een van de meest voorkomende elementen op aarde, door bijna iedereen wordt beschouwd als iets 'wat uit de kraan komt' en dat diepere kennis erover bijna altijd ontbreekt. Het menselijk lichaam bestaat voor zo'n 80% uit water. Ergens diep in ons collectieve onderbewustzijn ligt kennis opgeslagen over wat goed water is. Onze voorouders hadden immers geen testsetjes waarmee ze konden meten of water drinkbaar was of niet. Door met het water in uw koi-vijver om te gaan kunt u deze weggestopte

kennis (misschien is intuïtie een beter woord) naar boven halen. Het water in uw vijver kent vele verschijningsvormen. Het kan er fris uitzien, maar ook een duffige uitstraling hebben. Het oppervlak kan hol of bol staan. Het kan een groene waas hebben of een diepzwarte uitstraling. Het kan uitnodigen tot een duik of afstotend werken. Wanneer u deze verschijningsvormen hebt leren kennen, dan bent u wat de hobby betreft een eind op de goede weg. En, lacht niet, ikzelf ga nog verder. Regelmatig houd ik een glas onder de uitloop van mijn filter en proef ik het vijverwater. Dit doe ik natuurlijk niet, wanneer er om de een of andere reden medicijnen in zitten, maar voor de rest ga ik ervan uit dat wat goed is voor mijn koi in ieder geval niet slecht is voor mij. Op een gegeven moment zult u zover komen, dat u deze 'gevoelens' bij het water kunt koppelen aan het gedrag van uw vissen.

Daarvoor moet u echter wel eerst het gedrag van iedere individuele vis leren kennen. En geloof me nu maar: Iedere vis heeft zijn eigen karakter. Sommige karaktereigenschappen zijn gebonden aan de soort koi. Een Hariwake bijvoorbeeld is een redelijke onruststoker (in de goede betekenis van het woord), terwijl een Chagoi zeer snel tam is. Andere eigenschappen zijn per individu verschillend. De één zal bijvoorbeeld sneller reageren op een verslechtering van de water kwaliteit dan de ander. Een handelaar vertelde me bijvoorbeeld dat een grote MaGoi in zijn verkoopbassins werkelijk een chagrijn te noemen was, terwijl deze vis tijdens tentoonstellingen steeds in de vrolijkheid zelve is. Je moet het maar leren zien en dat doe je door iedere dag goed naar de vissen te kijken en er regelmatig mee om te gaan.

Een groot voordeel van het ken

nen van uw vissen is, dat u gedragsverandering snel herkent. Een zieke houdt zijn vinnen tegen het lichaam. Er zijn echter allerlei signalen, waaraan u kunt zien dat een vis ziek gaat worden.

Voorbeeld? Wanneer een grote en snelle eter ineens ligt te herkauwen, dan is er iets aan de hand. Dit hoeft niet negatief te zijn, maar de reden van deze gedragsverandering moet wel worden gevonden. Wanneer u de eerste 6 basisregels goed uitvoert en zich aan regel 7 houdt, kan het niet anders of u zult kunnen genieten van de 'juwelen in de vijver'. U bent dan niet meer bang om vissen mee te nemen naar wedstrijden en verder stappen in de vervolmaking van uw hobby te nemen.

De vissenhobby

Een heel andere kant van de hobby is het houden van vissen in de vijver. Sommigen verzorgen in een plantenvijver

allerlei inlandse vissoorten. Kijk hierbij wel uit, want sommige soorten zijn beschermd. Ook de goudvis is zeer populair. In opkomst zijn verschillend steursoorten, die voornamelijk gekweekt worden in Oost-Europese landen.

De schrijver van dit pleidooi verzorgt in zijn vijver de keizer der vijvervissen: de Nishikigoi. Deze vis is in ons land beter bekend als de koi of de Japanse sierkarper. Met deze vissen worden wereldwijd schoonheidswedstrijden gehouden, waardoor de prijs van deze vis behoorlijk kan oplopen. Een waarschuwing is hier op zijn plaats. De koi stelt hoge eisen aan de waterkwaliteit. Daarom moet de vijver voorzien worden van een goede filterinstallatie. Het motto: 'vissen in de vijver, filter op de kant' moet eigenlijk door iedere vijverhobbyist als lijfspreuk worden geadopteerd. Immers, zonder filter zijn de leefomstandigheden voor de vissen steeds minimaal. Dat mag niemand een huisdier aandoen.